

Nuorisovaltuuston esitys läsnäolo- ja puheoikeudesta kunnanhallituksen kokouksissa

Kunnanhallitus 09.10.2023 § 242
752/00.00.01.00/2023

Valmistelija: hallintojohtaja Antti-Pekka Hokkanen, puh. 040 195 6559

Laukaan nuorisovaltuusto esittää läsnä- ja puheoikeuden myöntämistä nuorisovaltuuston jäsenelle kunnanhallitukseen. Nuorisovaltuuston edustajana toimisi nuorisovaltuuston puheenjohtaja ja hänen varaedustajanaan varapuheenjohtaja.

Esityksessään he toteavat, että:

”kuntalain pykälässä 26 sanotaan seuraavasti: ”Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.”

Laukaassa nuorisovaltuusto ja sitä kautta nuoret otetaan jo hyvin mukaan päätöksentekoon lautakuntatyöskentelyn ja kunnanvaltuustopaikan muodossa. Kuitenkin monet päätösehdotukset ja syvällisempi asioihin perehtyminen ja keskustelu tehdään jo kunnanhallituksessa. Olisi siis tärkeää, että nuoret otettaisiin jo tässä vaiheessa huomioon, jolloin nuorten ääni kuuluisi jo asioiden valmistelussa, eikä vasta valtuuston kokouksessa asioista jo päätettäessä.

Laukaalaisista nuorista löytyy paljon intoa vaikuttaa kotikuntansa asioihin ja tämän vaikuttamispaikan myötä, myös mahdollisuudet nuorten äänen kuulumiseen nousisivat. Jo muutamissa kunnissa, esimerkiksi Ypäjällä, Urjalassa, Äänekoskella, Toivakassa ja Punkalaitumella nuorisovaltuustolla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanhallituksessa.”

Hallintosäännön mukaan asianomaisella toimielimellä on päätösvalta henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta ja toimielin voi esimerkiksi toimikaudekseen myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksiinsa. Tällä hetkellä nuorisovaltuustolla on kaksi edustajaa teknisessä- sekä sivistyslautakunnassa ja yksi edustaja valtuustossa. Edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus.

Kunnanhallituksen kokouksissa käsitellään monimutkaisia, arkaluontoisia, luottamuksellisia ja teknisesti vaativia kysymyksiä, jotka liittyvät muun muassa kunnan hallintoon, henkilöstöön, talouteen ja lainsäädäntöön. Kokoukset ovat suljettuja ja päätöksentekoa edellyttävä kokouksessa käytävä keskustelu ei ole julkista. Kunnanhallituksen jäseniltä vaaditaan luottamuksellisuutta päätösten taustalla olevan valmistelun aikana. Tämä tarkoittaa, että jäsenet eivät saa paljastaa valmisteluvaiheessa olevia tietoja tai keskusteluja ulkopuolisille, kunnes asia on käsitelty ja päätös on tehty virallisessa kokouksessa. Luottamuksellisuus valmisteluvaiheessa mahdollistaa avoimen ja rehellisen keskustelun ja tiedonvaihdon ilman pelkoa siitä, että asiat tulevat julkisuuteen ennen kuin ne on asianmukaisesti käsitelty päätöksentekoprosessissa. Luottamuksellisuuden vaatimus on olennainen osa kuntahallintoa ja varmistaa, että päätöksenteko perustuu asianmukaiseen ja puolueettomaan valmisteluun.

Kunnanhallituksessa käsitellään paljon asioita, joilla ei ole suoranaista vaikutusta nuorisovaltuuston toiminnan vaikuttamisen näkökulmasta, kuten esimerkiksi kunnan henkilöstöön liittyvät päätökset. Nuorisovaltuuston jäsenillä on hyvät vaikuttamismahdollisuudet kunnan lautakunnissa sekä valtuustossa, joissa käsitellään enemmän nuorisoa koskettavia asioita. Lisäksi monen asian valmistelu lähtee lautakunnasta liikkeelle ja päättyy myöhemmin kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Suurin vaikuttamisen mahdollisuus on usein lautakunnan käsittelyssä. Nuorisovaltuustolla on oikeus tehdä esityksiä kunnan toimintaa koskien kunnanhallitukselle, sekä kunnanhallitus voi pyytää nuorisoon liittyvissä asioissa nuorisovaltuuston lausuntoa. Kunnassa on vakiintunut käytäntö, että nuorisovaltuustolle on myönnetty edustajan paikkoja lautakuntiin sekä valtuustoon toimikausille.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee esityksen tiedoksi ja päättää ettei nuorisovaltuuston edustajalle myönnetä läsnäolo- ja puheoikeutta kunnanhallituksen kokouksiin nykyiselle toimikaudelle.

Päätös

Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.